

Тотуїсь

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО НОВАЦТВА

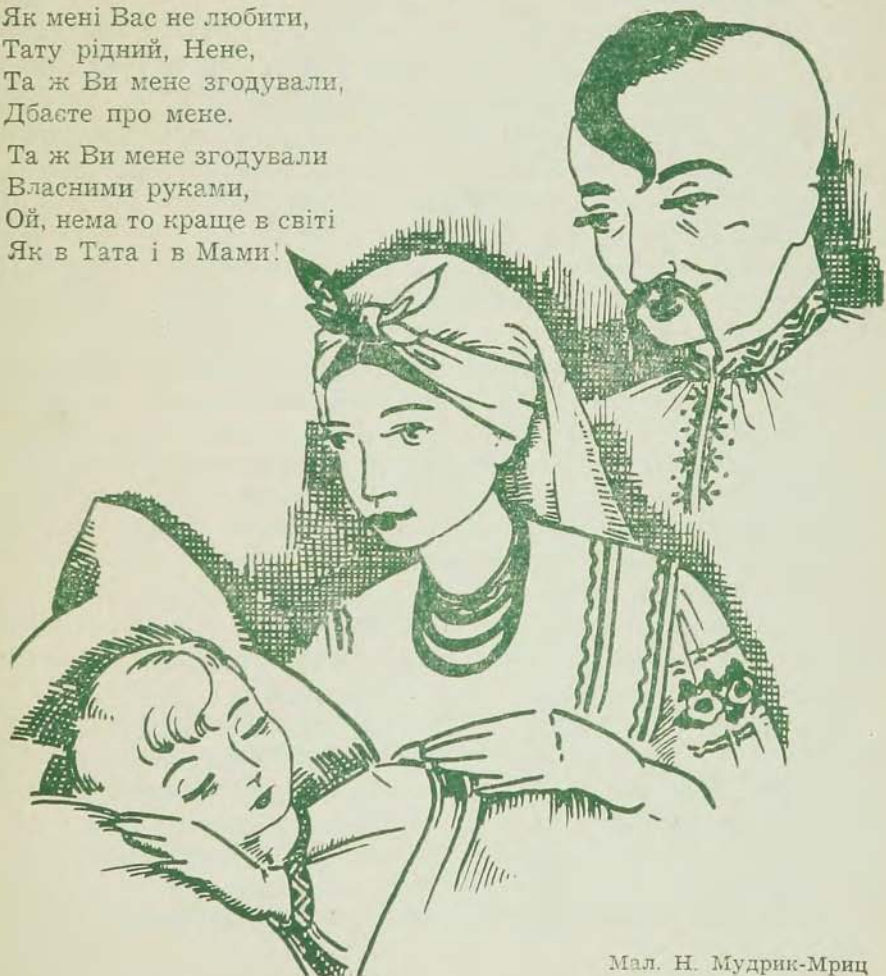
Ч. 5 (35)

Травень

1957

Як мені Вас не любити,
Тату рідний, Нене,
Та ж Ви мене згодували,
Дбасте про мене.

Та ж Ви мене згодували
Власними руками,
Ой, нема то краще в світі
Як в Тата і в Мама!

Мал. Н. Мудрик-Мриц

м. сен. В. Р. Кучман, ОУ

Сірий Орел Орест

Богданнова мати

Малий Богданно був сирота. Його батько і ненька померли, коли він ще був дуже маленький. Жив він тепер зі своєю бабусею в малій хатинці на краю села.

Кожного ранку Богданко брав торбину із зошитами й окраєць хліба та йшов до школи. Дуже любив він школу. Вчителька завжди хвалила його за чисто зроблені задачі й добрі осяги в науці.

Надійшов місяць травень. Вчителька сказала, що Богданкова кляса приготує Свято Мами. Діти вчитимуться співати і декламувати віршики. А потім усі запросять своїх матерей і улаштують їм свято.

Всі діти дуже зраділи. Почалися гарячкові приготування. Навипередки вивчали вибрані для них віршики. Залюбки співали пісень, що їх учила вчителька.

Вкінці прийшов довгожданий день. Шкільна заля наповнилася гістьми. Всі батьки прийшли на свято. А на середині, спереду, стояли по-святочному зодягнені діти з китицями квітів у руках.

Почалася програма. Напереміну то співали, то декламували віршики. А на кінець кожний школяр підійшов до своєї мами і вручив їй китицю квітів. Кожний, крім Богданка. Мами він не мав, а його бабуся нездужала і не могла прийти на свято.

Богданко одинокий залишився на середині з квітами в руках. Стало йому якось ніяково. Здавалося, що всі діти і їх батьки дивляться на нього. Його обличчя раптом стало гаряче і щось немов здушило за горло.

— Тікати! — подумав Богданко. — Сховатися кудись! — Оглянувся навколо. І тоді у кутку побачив прикрашену рушниками ікону Пречистої Діви. Підбіг туди і, кладучи свою китицю квітів перед іконою, голосно промовив:

— Матінко Моя! Дякую Тобі за те, що Ти опікуєшся мною і пам'ятасш про мене!

Зі залі дивилися на нього зворушені очі дітей і їх батьків.

Жемчуг Матері Божої

Рання Зірничка відхилила рожеві занавіси на дверях від спальні соняшних промінчиків і весело гукнула:

— Добрийдень!

— Добри-и-ийдень! залунало навколо і біла хмарова постіль замерехтіла від золотих голівок соняшних променів.

— Поспішайте, бо Сонечко ось-ось прокинеться, а в нього тепер багато роботи й воно дуже потребує вашої помочі — гомоніла Зірничка.

Промінчики поспішали. Вмивалися в холодній росі, розчісували пелехаті голівки і чистили прозорі крильця. Коли вже були готові, виструнчилися у лаві і по хмаринках покотилися тихий шепіт: „Отче наш...”

Посідали краплиною солодко-го меду і розпитавши Ранньої Зірнички, кому яку працю призначило Сонечко, розбіглися по небі й землі.

Кожний промінчик мав повні руки діла. Ось-ось настане місяць травень; Мати Божа зійде на землю і треба приготувати все їй на привітання.

**

— Ой, сонечко!

Жемчуг швидко повернув голівку й усміхнувся. До шибки вікна притулилося бліденьке, худорляве личко й великі карі очі дивилися на соняшний промінчик. Жемчуг був соняшним промінчиком. Його прозвали так, бо він був найясніший серед промс-

нів. Чим більше добра робить соняшний промінь, тим ясніший стає і Жемчуг мав золоте серденько й робити добрі діла було його

Мал. Н. Мриц

звичкою. Він саме вмивав ранньою рососою чашечки білих конвалій у городі й аж здригнувся від цього несподіваного „Ой, сонечко!”. Коли ж побачив бліденьке личко й оченята, що захоплено дивилися на нього, усміхнувся:

— Я не сонечко, я тільки соняшний промінчик. А ти хто?

— Я дівчинка. Називаюся Леся. Знаєш, я всю зиму нездужала і мусіла лежати в постелі. Сьогодні мені вперше дозволили посидіти при відкритому вікні і пан доктор сказав, що теплі соняшні промені принесуть мені здоров'я

й силу. Ох, соняшний промінчику, я так дуже радію, що ти прийшов! Правда, ти залишишся зі мною, ми будемо разом бавитися і я буду здорова; правда, промінчику? Не покидай мене. Мої мама й татко працюють увесь день і мені так сумно самій! — В очах у дівчинки затремтіли сльози.

Жемчуг забув про конвалії в городі й радісно обіцяв:

— Добре, я буду з тобою.

Ох, як весело проходив їм час! Як гарно вони бавилися! Жемчуг стрибав по подушці й по накривалі і Лесині пальчики старалися впіймати його. Він пестив бліде аж прозоре личко дівчинки й заглядав у її карі оченята. За забавою вони й не стамились, коли за вікнами почало смеркати. Втоmlена голівка Лесі лягла на подушку, але її оченята сміялися, а на личку розцвітали рум'янци.

— Дякую тобі, промінчику, за гарний день! Завтра ти прийдеш знов, правда, промінчику? Прийди, дуже прошу.

— Прийду напевно. Добраніч! — попрощався Жемчуг і побіг, бо сонечко вже ховалося за обрій.

**

— Ти чого так зажурився?

На хмарці біля Жемчуга сидів промінчик Хмурко — найтемніший соняшний промінчик — і цікаво дивився на ясного друга.

— Журюся, бо обіцяв недужій дівчинці, що принесу їй здоров'я. Для цього потребуватиму чимало часу, а в мене так багато праці. Мушу помити і причепурити всі квітки в міських городах на

привітання Матері Божій, а місто таке велике...

— Не турбуйся, — заговорив Хмурко і хитро посміхнувся. Я майже покінчив мою працю й візьмуся чепурити твої квітки, а ти присвяти свій час недужій дівчинці. Ну а за те, що я тобі допоможу, дай мені твоє ясне світло.

— Моє світло! — серце Жемчуга боляче затремтіло. Як же бути без світла та ж світло це найбільша вартість соняшного променя!

— Ох, я не хочу твого світла зараз. Даси мені його аж тоді, коли Божа Мати прийде на землю. Я хочу привітати її ясным сяйвом.

— А я чим привітаю її? — сумно запитав Жемчуг.

— Ти зате допоможеш недужій дівчинці.

Жемчуг пригадав радісну усмішку на бліденькім личку, щасливий блиск карих оченят і простягнув руку Хмуркові: Згода!

Проминали веселі, соняшні дні провесни. Хмурко завзято вмивав чашечки квітів у городах, а Жемчуг бавився з недужою дівчиною. Огрівав слабеньке тіло, розмальовував рум'янци на блідому личку.

В останній день квітня Леся радісно зустріла Жемчуга:

— Знаєш, промінчику, я вже здорова! Завтра вперше піду до церкви і занесу Матінці Божій китичку конвалій з мого городчика. Глянь, які вони гарні! А тобі, промінчику, гарне, щире спасибі за здоров'я!

Мал. Н. Мриц

Люди вже повиходили з церкви. Погасли свічки, тільки сивий димок ще тулився до ікон.

На вівтарі перед образом Пречистої лежали китиці квіток, а між пелюстками й листочками мерехтіли іскорки соняшних променів. Ось на блідо-рожевій чашечці пишної троянди всіма барвами веселки переливається ясний промінь.

— Хто це, хто це? — питають промінчики. Та невже Хмурко?! Звідкіля він стільки світла взяв? А де ж Жемчуг?

— Я тут. — Загомонів сумний голос.

— Де? — і промінчики повернули золоті голівки в сутінок, де лежала китичка білих конвалій. Там не було ні однієї іскорки світла!

Аж тут Богородиця з ікони простягнула білу тонку немов квітка лілеї руку підняла щось темне з-поміж чашечок конвалій і поклала собі на груди.

Замерехтіли золоті рами, заіскрилися свічники, сутінки порозбігалися по кутках! На грудях Матері Божої яснів чарівним сльивом Жемчуг.

— Від сьогодні ти будеш моїм жемчугом, бо твоє серденько має

більше вартости, як усі жемчуги світа, — усміхнулася Матінка Божа.

Жемчуг затремтів від щастя й несподіванки. Він глянув на збенгеженого Хмурка, що розливав блискуче світло на пелюстки троянди і йому стало жалко.

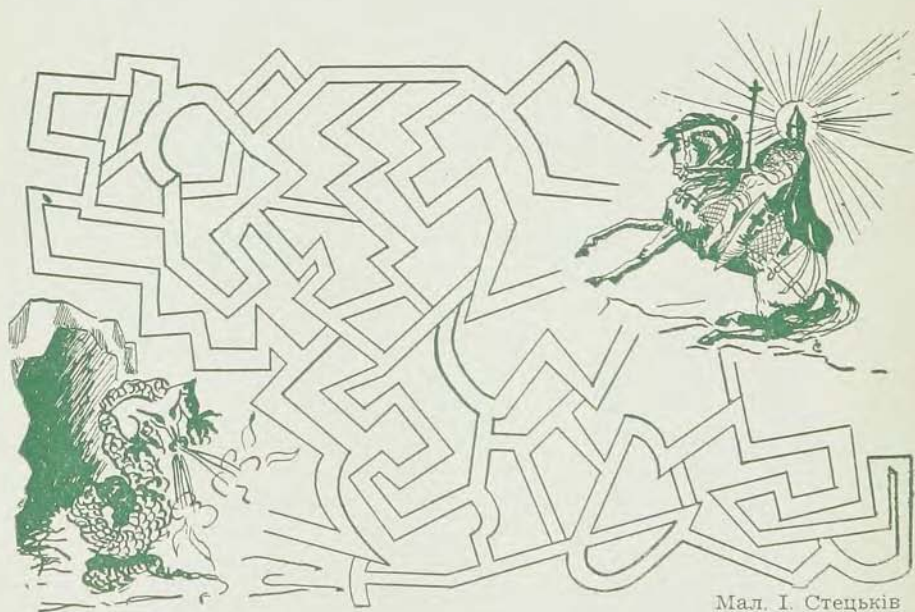
— Матінко Божа, чому ти не вибрала Хмурка? В нього ж так багато світла!

— Я виберу Хмурка тоді, коли він навчиться, що за добре діло не годиться брати заплати!

Ніна Мудрик-Мриц

ЗАГАДКА

Ви ж знаєте, Новачки та Новаки, що у травні місяці святкуємо день Патрона Пласту — Святого Юрія. Знаєте теж певно і переказ про те, як то він переміг страшного змія. Ось тут на малюнку бачите Святого, що на коні та в повній зброї виїжджає на бій зі змієм. Тільки ж дорога до змієвої печери не така вже легка! Вона поплутана та багато на ній перешкод, що їх не об'їхати. Лиш однією дорогою можна доїхати до печери змія — і цю дорогу Ви напевно знайдете, тільки придивіться добре!

Мал. І. Стецьків

Слава, Слава, Отамане !

(Новацька сценка)

ОСОБИ:

Дядько Осип — (колишній старшина Української Армії) Ніна) племінники
Сергійко) дядька
Ігор) Павлусь, Тарасик,)
Ірця) новаци Леся, Валя) діти

(В кімнаті дядька. Кімната невелика, на головній стіні портрет Симона Петлюри, під ним дві схрещені шаблі, збоку бойовий прапор, далі інша хатня обстановка, по середині стіл. Дядько сидить біля нього і думає. Раптом за сценою загомоніли голоси і погувся стукіт у двері).

Дядько: (підносить голову) — Прошу, ввійдіть!

(До кімнати вбігають діти: Ніна, Сергійко, Павлусь, Тарасик, Леся, Валя)

Ніна: Здорові були, дядьку!

Інші діти: Здорові, здорові, дядьку!

Дядько: Вітайте, мої любі! Гарно, що ви прийшли!

Сергійко: Що робите, дядьку?

Дядько: Що? Минуле згадую. Як то, бувало, мчалися ми на конях, шаблі наші виблискували в сонці і грімко лунали накази нашого дорогого Отамана!

(Стукіт у двері. Входять Ігор та Ірця).

Ігор та Ірця: Добрий день, дядьку!

Ірця: На хвилину зайшли до вас!

Ігор: І просимо, щоб ви розказали нам щось гарне!

Валя: (Вказує на портрет) Дядьку, а хто це?

Дядько: Це, доню, Симон Петлюра...

Леся: О, знаю, знаю! Він народився в Полтаві!

Дядько: Так, дітки! Пригадую, як то часто ми гралися за містом на леваді; у військо гралися: одні козаки, другі москалі. Козаками завжди Симон командував, а ми всі його слухали. А потім, вертаючись додому, Симон мені говорив: „Осипе, як виросту, — буду командувати справжнім військом! Проженемо ворогів з нашої землі і відбудуємо велику Державу князів і гетьманів наших!”

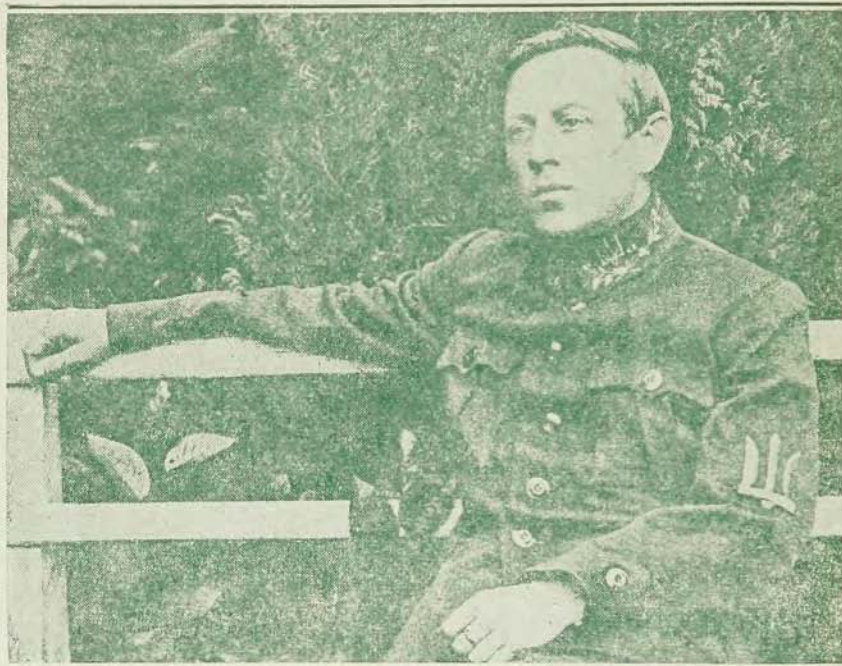
Ігор: І Симон Петлюра став Головним Отаманом Українських Військ!

Дядько: Так, діти! Прийшла війна, Симон Петлюра організує українське військо. Пригадую, як ми їхали одним селом і до

Головного Отамана підбігло понад п'ятнадцять юнаків та просили прийняти їх до війська. Ім'я Петлюри було відоме по всій Україні а ми, вояки, його дуже любили . . .

Т а р а с и к : А що далі?

Д я д ь к о : Мрія стала дійсністю. В Києві дзвони радісно дзво-

Гол. Отаман Симон Петлюра

нили, на Софійському Майдані читали Універсал; молода Українська Держава починала нове вільне життя.

І р ц я : А через рік усі частини Української Землі об'єдналися в одну великі Державу.

Д я д ь к о : Та сили наші були ослабі, а ворогів було так багато і Симон Петлюра з членами Українського Уряду мусів іти на чужину.

П а в л у с ь : І большевицький агент убив Головного Отамана дня 25 квітня 1926 року в Парижі.

Д я д ь к о : Так, бо хоч і на чужині, Симон Петлюра був і далі грізний для ворогів. Його ім'я стало символом боротьби. Тому ворог його знищив. І вкривалася смутком Україна . . .

Д і т и :

Рости-рости та клен-дерево,
Рости вгору високо,

Поховали Пана Отамана
В сирій землі глибоко . . .

Дядько: Та ворог убив тільки тіло Головного Отамана, — легенда про нього живе і далі в наших серцях.

Діти: Коли виростемо великі, розплатимося з ворогами за всі кривди, заподіяні нашому народові і за смерть Симона Петлюри . . .

Хлопці: А ми з прапором Головного Отамана підемо в бій за Рідну Землю!

Дівчатка: Ми будемо вам допомагати: в санітарки всі підемо доглядати раних вояків.

Ігор: А я, як колись Симон Петлюра, поведу українське військо. Зведемо завзятий бій і оживе слава предків наших на безмежних просторах Батьківщини!

Дядько: Радію дуже, слухаючи ваших слів! Ростіть і кріпійтеся в любові до України! *(Знімає зі стіни шаблю, цілує її і дає Ігореві).* Дорогий юначе! Візьми цю шаблю і бережи її, щоб у слушну годину вона заблисла у твоїй руці, коли поведеш стрільців у переможний бій. Щоб сияла гордо й велично, як колись у руці Головного Отамана!

Ігор: *(Бере шаблю, цілує її і держави перед собою, звертається до портрету і каже:)* — Пане Головний Отамане! Отут Тобі моє новацьке слово, що все своє життя служитиму вірно Україні!

Всі: *(Співають, звернені до портрету)*

Слава, слава, Отамане,
О, Ти батьку наш!
Ми з Тобою на ворога
Підемо всі враз!

РОЗГАДАЙТЕ

А тому, що тепер травень-місяць і кругом багато квіток, знайдете назви квіток навіть і в цих реченнях. Як це робити, — всі пильні читачі „Готуйсь” вже знають!

Козаки проходили так тихо, що татарська сторожа не помітила їх.

Мама казала Лесі позамітати хату.

Напроти наших вікон — вал, і я не раз пробувала його перескочити.

Коли надлетів град куль, баба Горпина дуже злякалася.

Я питала Теклю, чи кинула вона листа до скриньки.

Подорожній добре глядів, чи нема льва у джунглі.

Найкращий Великдень Ксені

(Закінчення)

Ксеня підбігла до ріки, кинула першу рибку в воду і промовила вголос:

— Хочу, рибонько, щоб цей чоловік здоровим став!

І тільки рибка занурилася у воду, чоловік підвівся зі землі і пішов здоровими ногами додому.

— Ще залишилися в мене дві рибки, — думала Ксеня — Мама не матиме нового вбрання, але зате чоловік здоровим став. Підбігла ще ближче ріки і вже думала кидати другу рибку та просити кошичка з харчами, коли раптово зір її зупинився на дорозі, що йшла понад саму ріку. Два поліцаї вели закованого в кайдани хлопця. Обличчя хлопця було бліде, очі дивилися ясно, чисто і Ксеня бачила в них невинність. Хлопець просився:

— Не ведіть мене на смерть, пошукайте краще винуватого, я не вбив крамаря!

Дівчина повірила словам хлопця і не надумуючись кинула другу рибку у воду та просила: — Рибонько, найди правдивого злощинця!

І цим разом рибка вислухала прохання, не минуло багато часу, як гірською стежкою збіг старий циган і, підійшовши до поліцаїв, заявив, що він є вбивником крамаря.

— Тепер залишилась мені ще остання рибка і в неї я мушу по-

просити кошичка з харчами. Коли прийду без цукерків, то діти тим разом вибачать, але без паски не можемо бути. — Сказала собі Ксеня і намірилася кинути рибку у воду. Але в цю хвилину по другому боці ріки рознісся розпачливий крик жінки. Це кричала якась мама, якій впала у воду дитина і топилася у рвучких хвилях Черемоша. Серце Ксені так зворушилося, що вона забула про своє бажання і, поспішно кинувши рибку у воду, просила: — Ой, рибонько, швидше врятуй дитину!

Так і сталося, Ксеня на мить зраділа, побачивши на руках у мами живу дитину. Та радість її тривала недовго, вона згадала, що кинула вже усі три рибки у воду і що вже для себе не може нічого просити. З порожніми руками пішла додому. Коли ввійшла в хату, назустріч їй кинулися братчики і сестричка обвішані обарінками, іграшками та всякими ласощами. На столі стояли

Мал. Н. Мриц
Гуцульська скриня

свіжо спечені бабки, паски та стільки всякого добра, як ще досі ніколи. Мама примірювала нове вбрання, а на лаві блистіло багато золотих монет. Ксеня думала, що це сон, вона стояла наче зачарована.

— Жалко, що ця твоя знайома не хотіла заждати на тебе, — казала мама, — краще ти б їй сама подякувала.

— Яка знайома? — питала Ксеня. І тоді мама розказала Ксені, що недавно увійшла в їхню хату багато вдягнена гуцулка і принесла їм коші всякого добра, кажучи, що це все Ксеня собі заслужила. Щойно Ксеня згадала свою зустріч з дивною дівчиною і оповіла мамі про три рибки та про всі пригоди. Того року в хаті бідної вдови святкували Великдень радісно й весело. Багато зна-

йомих заходило попробувати таку паску, якої не мав ніхто в селі. Ксеня оповідала всім про свою дивну зустріч з незнайомою, ніхто не знав, ні в селі, ні в сусідніх селах подібної красуні. Тільки стара Параска, якій минуло вже сто років, казала, що ще її бабуня розказувала колись, що раз на двісті років у Страсній Четвер відчиняються скелі Піскової гори і з них виходить донька колишнього князя Карпат. Ходить вона по горах, аж доки не заспівають у церкві „Христос Воскрес” і покутує свої гріхи, вчиняючи добрі, милосердні діла. Кажуть, що буде вона так довго ходити, доки не розсиплеться зовсім Піскова гора, буде це знак, що колись її тверде немилосердне серце спочило в спокою, відпокутувавши давні гріхи.

Вуйко Іван

ВІТАЙ СОНЕЧКО!

За дрімучим тихим гаєм
Небо червінню палає,
Мов огонь зайнявся там,
І в небес світи безкраї
Раннє сонце впливає
День новий приносить нам.

Зелотими променями,
Мов пестливими руками
Будить землю із сну.
А в діброві та у гаї
Хор пташок разом співає
Сонцю пісню голосну.

І пливе в простори сині,
Сіє світло по долині

Мал. Р. Баб'юк

Над полями і степом.
Цвітуть маки, збіжжя спіє,
І природа вся радіє
Щедрим сонечка теплом.

І від дотику отого
Сяйва сонця золотого
Гомонять сади рясні,
Оживають гори сині,

А там в лузі, у долині
Мріють квіти запашні.

Ми ж дзвінкими голосами
Заспіваймо із пташками:
Любе сонечко, вітай!
Грайся з нами всеньку днину,
І світи нам безупину
І тепло нам посилай!

Іван Франко

Малий Мирон

(Уривок)

Малий Мирон над усе любить бігати сам по зелених, цвітистих лугах, поміж широколисті лопухи та пахучий ромен, любить упиватися солодким запахом росистої конюшини та квітчатися прилипчастими лопуховими гудзиками, яких так і насиляє на себе від ніг до голови. А ще річка, через котру з города треба йти на пастівник, невеличка, супокійна підгірська річечка з глибокими, стрімкими та обривистими берегами, з глинястим дном, з дзюркотливими бродами, дно яких покрите дрібними плиточками, оброслими м'яким, зеленим водоростом, довгим мов зелені шовкові пасма, ота річка то правдива розкіш, то сильна принада для Мирона. Там він цілими годинами любить сидіти, запхавшись в високий зелений косітник, або між густе, лапасте листя надбережного підбілю. Сидить і дивлюється у плюскітливу воду.

Невеличкі його сіренькі оченята живо бігають, дитиняче

чоло стягається, — думка починає рушатися.

— От сонічко, чому воно таке невелике, а татуньо казали, що воно велике? То певно в небі лиш така невеличка дірка прорізана, що його лиш стільки видно?

Але зараз же в його голові зворушилася й друга думка.

— Ба, а як же воно? Сходить; там дірка мала. Заходить, то й там дірка. Хіба ж дірка разом із сонцем по небі ходить?

Це не може йому поміститися в голові і він обіцяє собі, що скоро вернеться додому, то зараз запитається татуня, яка то в небі на сонце дірка прорізана.

— Мироне! Мироне! — чути здалека крик. То мати кличе. Мирон почув і схопився, збіг із беріжка на бродок, аби перейти через річку, та й нараз зупинився. Багато разів уже він переходив через річку, та й нічого, а тепер нараз нова поява впала йому в очі. Він стояв саме проти сонця і, дивлячися в воду, побачив нараз замість плиткого дна, камінчиків

Мал. Р. Лучаківська

і м'яких, зелених пачосів водоросту — одну бездонно глибоку синяву. Він не знав іще, що це небо з води всміхається до нього, і зупинився. Як же тут іти в таку глибінь? І звідки вона взялася зараз? Він став і почав уважно розглядати глибінь. Усе однаково. Він присів. Однаково, тільки при беріжку видно знайомі камінчики та й чути звичайний любий журкіт води на броді. Він повернувся лицем у другий бік, за сонцем: глибінь щезла, брід плиткий, як був. Це відкриття і втішило і здивувало його. Він почав повертатися на всі боки, пробуючи і втішаючись дивним явищем. А про мамин клик і зовсім забув.

І довго так стояв малий Мирон, то схиляючись то повертаючись над бродом, але лізти в воду все якось не смів. Усе здавалося йому, що ось-ось серед плиткого камінчастого броду земля розскочиться і дихне безлонна, блакитна глибінь над річкою, між висо-

кими берегами, і полетить він у ту глибінь далеко-далеко, — щезне в ній, мов трісочка, кинена в глибоку, темну криницю. І хто знає, як довго був би він стояв над бродом, якби не надійшов сусід Мартин, що з вилами і граблями квапився¹ до сіна.

— А ти чого тут стоїш? Он там мати кличе тебе. Чому не йдеш додому?

— Та я хочу йти, але боюся.

— Чого?

— Та от, адить²! — І показав бездонну синяву в воді. Мартин не порозумів.

— Ну, та чого тут боятися? Адже плитко.

— Плитко? — спитав Мирон, — А от яка глибінь!

— Глибінь? Ади, що не глибінь, — сказав Мартин, і як був у ходаках³ так і перейшов через брід, мало й замочивши їх. Той перехід Мартина осмілив і Мирона і він перейшов через воду і побіг гори огородом додому.

— ** —

Примітки: В цьому оповіданні Іван Франко (Ви ж всі добре його знаєте!) — пише сам про себе, коли ще був малим хлопчиною. Він залюбки називає себе у своїх оповіданнях „Мирон“.

¹) Квапитися — спішитися.

²) Ади, адить — у говірці села, що в ньому народився Іван Франко, (Нагуєвичі біля Дрогобича) значить: подивися, подивіться.

³) Ходаки — черевики з м'якими підшвами.

А чи знаєте ви, новачки та новачки, чому сонце бачимо таке маленьке, та що це сталося на броді? Коли будете в таборі чи на вакаціях над річкою, переконайтеся самі, як це виглядає!

Новак і песик
Славчик Гавчик

Назбирав у - і
Різнобарвних - ів,
Щоб могла у свою днину
 радіти.
(Матуся)

В - ю зв'язав, поставив
У своїй - і,
Роздягнувся, по- ,
Тишов келно - - и.

Встав, зібрався до схід - я,
Хоче - и брати,
Аж ні - ів, ні - а!
Т де їх шукати?

Поглядає встуди -
Аж сплеснув - ами!
 по - і тягне
 - а до - и.

Лист Атомна Вугленка до Ірці

Дорога Ірцю!

Вже давненько просила Ти мене, щоб написати Тобі, як то ми разом поїдемо на місяць! І редакція „Готуйсь” передавала мені зразу ці листи (не думай, що вони там залежувалися собі даремне по шуфлядах!). Мусів же я розпитати та розвідати, як воєю з тією їздою на місяць, щоб Тобі все докладно написати.

Але ж довідався я таке, що ним мабуть не дуже врадусься: досі ще ніхто з людей на місяці не був — і мабуть не скоро буде. Щоплиш тепер будують такі ракети, що самі летітимуть на місяць та при допомозі різних апаратів запишуть, яка там теплота, вогкість і таке інше. Але тепер ще навіть і не плянують, щоб у таку ракету посадити і людину. Знаєш чому? Бо людина мусить віддихати повітрям, або точніше кажучи — киснем. Кисень складається із моїх добрих друзів — Атомиків Кисненків. Наколо цілої земної кулі є груба верства повітря, або, як Ваші вчені кажуть: атмосфера, а в повітрі розмішаний — кисень. А наколо місяця такої атмосфери нема! І як же там дихати?

Та це ще пів біди! Але тому, що навколо місяця нема атмосфери, місяць дуже скоро розгрівається та охолоджується. Бо знаєш, промені сонця дуже гарячі, і спалили б усе на землі, тільки ж наша атмосфера розгрівається собі поволененьки, — а коли вже розігрі-

ється, то довга ще тепла після того, як сонце вже навіть заїде. Тому Вам мажна і жити на землі. А бідний місяченько пражиться на сонці вдень, а замерзає ніччю. І ти ще подумай, що день та ніч тривають в нього по цілого пів місяця. Отже пів місяця там так гаряче, що все живе зварилося б на юшку, а пів місяця такий холод, що не лиш вода, але й кожний газ замерз би на лід! До ріки — на місяці нема води. Хоч люди і бачили крізь далековидітелескопи щось ніби моря на місяці (навіть і поназивали їх — одне, наприклад, називається „море Коперника”), але в тих морях не вода, а розтоплене каміння, його називають: лява.

На місяці є не лиш моря, але й різні гори. Їх видно і без телескопу, коли місяць в повні. Коли Ти цікавилася місяцем, то певно вже їм і приглянулася! В Україні кажуть, що це „брат брата на вилах тримає”. Ніби, кажуть, посварилися два брати та один одного пробив вилами. Господь Бог погнівався за такий гріх та поставив їм обидвох на місяці, щоб добрі люди бачили та вистерігалися братньої незгоди. Цей переказ мені подобається — і коли уважно поглянути — можна ці постаті ніби справді побачити. Але насправді ці темні плями на місяці, це гори.

Стільки ми знаємо про цю сторону місяця, що звернена до землі. А що на другій стороні, ніхто

не знає, бо місяць нею до землі ніколи не повертається.

Хотів би я ще Тобі, Ірусю, багато про місяць розказати, але саме сестричка редакторка пригадує мені, що „Готуйсь” маленький, а до нього ще хоче дістатися і лєсик Гавчик і Малий Мирон, а ще багато інших.

Тому раджу Тобі покищо: вчи-ся сама пильно, то може колись і Ти станеш інженером та побудуєш таку ракету, що нею зале-

Мал. Л. Баківич

тиш на місяць і там на найвищій горі застромити український прапор.

А того Тобі бажає зі щирого атомового серця —

Твій Атомик Вугленко

НАШ ДОДАТОК

„Хто „Лиса-Микити” не читає, той напевно не пізнає, що на нашому додатку є”! Так сказав наш Очайдушок-Читанчик, коли побачив додаток на травень. А ми йому відповімо, що всі новачки та новачки певно добре знають книжечку Івана Франка „Лис Микита” — та знають, як всі ці звірі, що на додатку, називаються! Їх можна гарненько помалювати та повитинати, а опісля на ройових сходах чи вдома з товариством — відігравати ними цілі сцени з „Лиса Микити”! Ану, попробуйте!

ВІДГУКНІТЬСЯ!

Пластунка Галя Царин, 119 Krettner St., Buffalo 6, N.Y., USA хотіла б почати листування із пластунками з Австралії, Аргентини чи інших країн, де живуть наші пластунки! Напишіть до неї!

ЗНОВ ХЛЯП!

Цим разом сховався він у квітневому числі „Готуйсь” під образочок із корабликом та покрутив там щось у даті піднесення українських прапорів на кораблях Чорноморської Фльоти: дата має бути: 29 квітня 1918, а Хляп написав: 1919.

“HOTUJS” — Magazine

for Ukrainian Children

Published by “Molode Zvttia”, Inc.

New York, N. Y.

Редагує Колєгія під проводом пл. сен. Лєсі Храпливої

158 E. 7th St., New York 9, N. Y. USA
Apt. 3A

Загальна Редакція й Адміністрація
пл. сен. Богдан Кравців

c/o “Molode Zvttia”,

306 E. 9th Street

New York 3, N. Y.

Друкарня „Свободи” — 81-83 Grand St.
Jersey City 3, N. J.